

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/9/2016
Identifikačné číslo spisu: 4015200374
Dátum vydania rozhodnutia: 28.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200374.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky: B., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2015, č.k. 23Sd/134/2015-58, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2015, č.k. 23Sd/134/2015-58, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2015, č.k. 23Sd/134/2015-58, potvrdil rozhodnutie z 18. decembra 201, č. XXX XXX XXXX X , ktorým odporkyňa zamietla žiadosť o invalidný dôchodok z 3. decembra 2014 podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Nové Zámky z 3. decembra 2014 navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Prílohou rozhodnutia je Odborný posudok o invalidite z 3. decembra 2014.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Konštatoval, že zdravotný stav navrhovateľky v správnom konaní posudzoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky, dňa 3.decembra 2014, podľa § 184 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a v súdnom konaní posudkový lekár sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava, so sídlom v Nitre, dňa 21. apríla 2015 a na žiadosť súdu dňa 24.septembra 2015. Posudkoví lekári sociálneho poistenia dospeli k zhodnému záveru, že u

navrhovateľky sa jedná o neurotickú stresovú a somatoformnú poruchu stredne ťažkú, simplexnú osobnosť, ľahká porucha sluchu. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár sociálneho poistenia neurotickú stresovú a somatoformnú poruchu stredne ťažkú podľa kapitoly V. položka 4 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 15%. Posudkový lekár z predloženej zdravotnej dokumentácie zistil, že navrhovateľka je evidovaná u psychiatra pre zmiešanú poruchu osobnosti v popredí s neurotickou stresovou symptomatikou. Ide o simplexnú osobnosť, ktorá je stotožnená s rolou vážne chorej pacientky, o čom však nedokumentuje psychický obraz choroby. Z dostupnej dokumentácie ako aj vlastného pokusu o vyšetrenie je miera poklesu od 15-20% vzhľadom na neprítomnosti výrazných klinických znakov je stanovená miera poklesu 15%. Závažné neurologické ochorenie doteraz nebolo potvrdené, sluchová porucha je minimálna. Zdravotný stav nepodmieňoval uznanie invalidity. Ani hospitalizácia na neurologickej klinike, a teda jej výsledky, nemali vplyv na stanovenú mieru poklesu. Na MR mozgu je nález stacionárny (bez progresie), po prekonanom procese v minulosti, MR krčnej chrbtice potvrdilo ľahkú protrúziu disku C4-5-6, bez stlačenia miechy a ostatných nervových štruktúr. Demyelinizačné ochorenie sa nepotvrdilo. Stav je záverovaný ako CC syndróm, exacerbovaný. Preto navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie namietajúc jeho nezákonnosť dôvodiac tým, že odborný posudok o invalidite nezhodnotil súdny znalecký lekár, preto žiadala o opakované vyšetrenia viacerými lekármi na Ministerstve zdravotníctva v Bratislave. S posúdením zdravotného stavu nesúhlasila, lebo ju dvakrát odviezala rýchla sanitka na psychiatriu do nemocnice. K odvolaniu pripojila lekársku správu z neurologického vyšetrenia zo 6. novembra 2014.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúvanom rozhodnutí. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by

boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1, 2 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporokyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona o sociálnom poistení zo dňa 3. decembra 2014.

Navrhovateľka má základné vzdelanie, nikde nepracovala. Za invalidnú dôchodkyňu žiadala byť uznaná od 19. novembra 2014.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1, 2 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. (3) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 5 a 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Preskúmaným rozhodnutím z 18. decembra XXXX, č. XXX XXX XXXX X bola žiadosť o invalidný dôchodok z 3. decembra 2014 zamietnutá.

Medzi účastníkmi bolo sporné posúdenie zdravotného stavu žiadateľky posudkovými lekármi sociálneho poistenia.

Pred rozhodnutím o dávke, podmienenej dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, musí byť miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zistená spôsobom, ktorý nevzbudzuje pochybnosti o zohľadnení a posúdení všetkých zdravotných ťažkostí žiadateľa o dávku, o určení rozhodujúceho zdravotného postihnutia aj o iných zdravotných postihnutiach, ktoré odôvodňujú zvýšenie percentuálneho posúdenia miery takého poklesu (rozsudok NS SR sp.zn. 1So 97/2005 z 29. júna 2006).

V prejednávanej veci nemohol odvolací súd odhliadnuť od prijatých správ posudkových lekárov

sociálneho poistenia, ktorí sa k predloženým správam z odborných vyšetrení navrhovateľky vrátane prepúšťacích správ z hospitalizácií za obdobie rokov 2013 až 2015 vyjadrili tak, že navrhovateľke invalidný dôchodok nepatrí. Posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na pracovnú schopnosť občana vyžaduje odborné lekárske znalosti, preto vo veciach sociálneho poistenia je takéto dokazovanie zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Z posudkového spisu vyplýva, že podľa posudku posudkovej lekárky pobočky Sociálnej poisťovne Nové Zámky z 3. decembra 2014 navrhovateľka bola pre polymorfne ťažkosti vyšetrená viacerými odborníkmi. Podozrenie na sklerózu multiplex sa vylúčilo. Podľa neuroológov môže ísť o akútnu diseminovanú encefalomyelitídu (ochorenie vzniká niekoľko týždňov po infekcii alebo vakcinácii s postupným rozvojom neurologickej symptomatológie). U posudzovanej nebola jednoznačne a definitívne stanovená neurologická diagnóza a nejde u nej o žiadne motorické poruchy. Posudzovaná je dlhodobo sledovaná psychiatrom. V júni 2014 bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Stav bol uzatvorený ako zmiešaná somatoformne-úzkostná porucha u disponovanej simplexnej osobnosti. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené duševné choroby a poruchy správania podľa kapitoly V položka 4 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení s 15% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Tento stav potvrdil aj posudkový lekár ústredia posudkom z 21. apríla 2015 a 24. septembra 2015.

Dôvodom nepriznania invalidného dôchodku bola skutočnosť, že ani posudkom posudkového lekára ústredia neboli zistené rozdiely v posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky oproti zdravotnému stavu pri prehliadke posudkovou lekárkou pobočky. Pri oboch posudkoch posudkových lekárov bol zistený pokles schopnosti vykonávať prácu v porovnaní so zdravou fyzickou osobou vo výške 15%, pričom podľa kapitoly V položka 4 písm. a/ prílohy č. 4 zákona 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení je rozpätie 15 až 20%.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že ani ostatné choroby, preukázané správami z odborných vyšetrení vrátane prepúšťacích správ z hospitalizácií neovplyvnili určenú percentuálnu mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie. Na MR mozgu bol nález stacionárny po prekonanom procese v minulosti. MR krčnej chrbtice potvrdilo ľahkú protrúziu disku C4-5-6 bez stlačenia miechy a ostatných nervových štruktúr. Prihliadli pritom aj na všetky ďalšie nálezy z jednotlivých vyšetrení. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že posudky o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť sú úplné, objektívne a presvedčivé. Posudkoví lekári zohľadnili všetky subjektívne ťažkosti navrhovateľky v čase posudzovania. Aj odvolací súd mal preto za preukázané, že u navrhovateľky nie je taký pokles schopnosti práce v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ktorý by zakladal vznik invalidity, a preto nie je možné považovať za splnenú medicínsku podmienku vzniku nároku na invalidný dôchodok. Na prijatie takéhoto záveru nemala vplyv ani k odvolaniu pripojená lekárska správa z neurologickej ambulancie Univerzitetnej nemocnice Bratislava zo 6. novembra 2014. Odvolací súd v súvislosti s takto predloženou lekárskou správou poznamenáva, že sa nejdená o novú správu po rozhodnutí krajského súdu. Táto správa bola doručená krajskému súdu spolu s ďalšími nálezmi dňa 28. júla 2015 a je založená na č.l. 23 súdneho spisu a posudkový lekár sociálneho poistenia odporkyne sa k nemu vyjadril v lekárskej správe dňa 24. septembra 2015.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok je v súlade so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods.1 a § 151 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP, lebo navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporkyňa náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9

zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.